

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3229/2017. (X. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.21.171/2015/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Rajki Márton ügyvéd, 1391 Budapest, Pf.: 247) eljáró dr. Surányi Tímea indítványozó (a továbbiakban: indítványozó, a végrehajtás megszüntetése iránti perben alperes) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló végrehajtás megszüntetése iránti perben megállapított tényállás szerint a pert megelőzően a felek között folyamatban volt perben a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárás keretében 2008. május 20-án meghozott ítéletével helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, amely arra kötelezte annak a pernek az alperesét, hogy fizessen meg az indítványozónak 3 617 828 forintot, valamint annak 2005. április 22-étől járó kamatát és perköltséget. A Legfelsőbb Bíróság ítéletét az indítványozónak 2008. június 24-én kézbesítették. Az indítványozó bejelentette az elsőfokú bíróságnak, hogy az alperes fizetési kötelezettségének nem tett eleget, Angliában él. Az indítványozó 2008. december 2-án annak érdekében előterjesztett kérelmére, hogy az ítélet végrehajtását Angliában kérje, az elsőfokú bíróság 2009. január 15-én tanúsítványt állított ki. A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2000. december 22-i 44/2001/EK rendelet (a továbbiakban: Brüsszel I. rendelet) V. melléklete szerinti tanúsítványt az indítványozónak 2009. február 4-én kézbesítették. Az indítványozó a végrehajtási eljárást Angliában nem indította meg.
- [3] Az indítványozó 2013. szeptember 27-én kérte végrehajtási lap kiállításával a végrehajtás elrendelését Magyarországon. A bíróság 2013. december 2-án rendelte el a végrehajtást. Az adós a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 368. § a) pontjára alapított keresetében az ellene indult végrehajtás megszüntetését arra hivatkozással kérte, hogy az indítványozó (alperes) elévült követelés végrehajtását kérte. A felperesi álláspont szerint a tanúsítvány kibocsátása az elévülést nem szakította meg, mivel annak alapján nem indult végrehajtás.
- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Döntését azzal indokolta, hogy a tanúsítvány kiállítása a végrehajtási jog elévülését megszakító végrehajtási cselekmény, erre figyelemmel az indítványozó az öt éves elévülési időn belül kérte a végrehajtás elrendelését. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint mivel a végrehajtási jog nem évült el, a végrehajtás megszüntetésének nincs helye.
- [5] A felperes fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az elrendelt végrehajtást megszüntette. A jogerős ítélet indoklása szerint a végrehajtási jog elévülésének megszakítására kizárólag a végrehajtást kérő végrehajtási eljárás megindítására irányuló kérelme, valamint a már megindult végrehajtási eljárás során az eljárás résztvevőinek a végrehajtás sikeres lefolytatása érdekében tett cselekményei alkalmasak. A másodfokú bíróság érvelése szerint a tanúsítvány kibocsátása iránti kérelem a végrehajtás iránti kérelmet megelőző kérelem, amelynek alapján olyan önálló nemperes eljárás folyik le, amely nem része a végrehajtási eljárásnak. A másodfokú bíróság szerint a tanúsítvány kibocsátása nem a végrehajtási eljárás során tett végrehajtási cselekmény, a tanúsítvány kibocsátásával a végrehajtás elrendelésére nem kerül sor. Hangsúlyozta a másodfokú bíróság azt is, hogy a tanúsítvány „beszerzése” nem kötelező, nem feltétlenül szükséges előfeltétele az Európai Unió más tagállamában történő végrehajtás iránti kérelem előterjesztésének.

- [6] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria az alkotmányjogi panasszal támadott Pfv.I.21.171/2015/6. számú ítéletével annak helyes indokaira is tekintettel hatályában fenntartotta a jogerős ítéletet. A Kúria rámutatott arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban már nem volt vitás, hogy az alperes a végrehajtási kérelmét az öt éves elévülési időn túl terjesztette elő. Ügydöntő jelentősége a perbeli jogvita elbírálása szempontjából a Kúria szerint annak volt, hogy a tanúsítvány kibocsátása iránti kérelem, illetve a tanúsítvány kibocsátása végrehajtási cselekménynek minősül-e, ami a végrehajtási jog elévülését megszakítja. A Kúria kiemelte, hogy mivel a végrehajtási cselekmény fogalmát a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) nem határozza meg, bírói jogértelmezés körébe tartozó kérdés annak eldöntése, hogy mi minősül végrehajtási cselekménynek. A Kúria szerint a másodfokú bíróság helyesen értelmezte a perben a végrehajtási cselekmény fogalmát, és indokoltan volt figyelemmel arra a tényre, hogy a tanúsítvány kibocsátását követően az alperes nem indította meg a végrehajtási eljárást Angliában. A Kúria megerősítette, hogy a tanúsítvány kibocsátása iránti kérelem, illetve a tanúsítvány kibocsátása nem tekinthető a végrehajtási eljárást megindító végrehajtási kérelemnek, azaz a végrehajtási jog elévülésének megszakítására nem alkalmas.
- [7] 2. Az indítványozó a Kúria felülvizsgálati, és a Fővárosi Törvényszék másodfokú ítéletének megsemmisítését, és az ítéletek végrehajtásának felfüggesztését kérte alkotmányjogi panaszában. Felhívásra pontosított indítványában azt állította, hogy a Kúria indokolásának az a mondata, amely szerint „a Vht. nem határozza meg a végrehajtási cselekmény fogalmát, így a bírói jogértelmezés körébe tartozó kérdés annak eldöntése, hogy mi minősül végrehajtási cselekménynek” alaptörvény-ellenes, a tulajdonhoz [XIII. cikk (1) bekezdés] és a tisztességes eljáráshoz való jogát [XXIV. cikk (1) bekezdés] sérti. Érvelése szerint a törvényalkotó azzal, hogy a Vht. „A végrehajtás elrendelése” címet viselő II. fejezetének szabályai között, „Intézkedések az Európai Unió tagállamaiban történő végrehajtás érdekében” alcím alatt helyezte el a tanúsítvány kibocsátására irányadó szabályt, nem hagyott kétséget afelől, hogy a tanúsítvány kiállítását a végrehajtás elrendelésének kell tekinteni. Az indítványozó szerint az egyértelmű szabályozásra tekintettel nem volt helye a tanúsítvány kibocsátása iránti kérelem, illetve a tanúsítvány kibocsátása vonatkozásában bírói jogértelmezésnek. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a végrehajtási cselekmény fogalmának értelmezése nem egységes a bírói gyakorlatban, de a Vht. 57. § (4) bekezdéséhez fűzött indokolás szerint elévülést megszakító végrehajtási cselekmény lehet a bíróságnak, a végrehajtónak a végrehajtás érdekében tett bármely intézkedése. A „bármely intézkedés” közé az indítványozó szerint a tanúsítvány kiállítása is beletartozik. Az indítványozó álláspontja szerint a tanúsítvány kiállítása az elévülést megszakító végrehajtási cselekmény, ezért végrehajtás iránti kérelmét a végrehajtási jog elévülése előtt nyújtotta be. Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság és a Kúria nem értelmezték, hanem megváltoztatták a Vht. 31/C. § (1) bekezdés a) pontját azzal, hogy a tanúsítvány kiállítását nem tekintették végrehajtási cselekménynek. Állítása szerint a bíróságok jogértelmezése az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogának sérelmét okozta, mert a javára megítélt összeg a tulajdonát képezi, amelyhez a sérelmezett bírói döntések következtében nem tud hozzájutni, azzal nem rendelkezhet, azt nem birtokolhatja, nem használhatja. Állítása szerint a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított joga azáltal sérült, hogy a bíróságok nem részrehajlás nélkül és nem tisztességes módon intézték az ügyét: az egyértelműen, világosan megfogalmazott jogszabályi rendelkezést önkényesen megváltoztatták.
- [8] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben előírt feltételeknek. Vizsgálata eredményeként az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az alábbi okoknál fogva nem fogadható be.
- [9] 3.1. Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv.

27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság ügyrendjének 32. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § *b*) pontjában foglalt jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati kérelem vagy indítvány benyújtását is lehetővé teszi. Az indítványozó a másodfokú bíróság ítéletével szemben törvényi határidőben nem fordult az Alkotmánybírósághoz, a Kúria ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszában azonban a jogerős ítélet megsemmisítését is kérte. A fenti a szabályokra figyelemmel az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálatát a Kúria ítélete elleni panaszra szűkítette.

- [10] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdés szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az *a)–f*) pontokba foglaltakat. Az indítványozó azt állította, hogy a Kúria ítélete az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított jogának sérelméhez vezetett [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont]. A jogi képviselővel eljáró indítványozó az Alaptörvény ezen rendelkezésére történő hivatkozását annak ellenére tartotta fenn, hogy az Alkotmánybíróság főtítkára felhívta a figyelmét arra, hogy a XXIV. cikk (1) bekezdése a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot biztosítja. Mivel a panasz tárgya polgári perben hozott ítélet, azzal, vagy a folyamatban volt felülvizsgálati eljárással kapcsolatban a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelme nem vizsgálható. Az Alkotmánybíróság az indítványozó kérelmét a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét állító tartalom szerint is megvizsgálta, és azt állapította meg, hogy az nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pont]. Az indítványozó a Kúriának az övétől eltérő jogértelmezése alapján állította alapjogi sérelmét, azt a jogértelmezést sérelmezte, amelynek eredményeként pervesztes lett. Az eltérő jogi álláspont azonban önmagában nem ellentétes a tisztességes eljáráshoz való joggal {például 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [15]}, az indítványozó pedig a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványaira nem hivatkozott, nem mutatta be, nem fejtette ki, hogy a támadott ítélet miért ellentétes a tisztességes eljáráshoz való joggal. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az indokolás hiánya az ügy érdemi elbírálásnak akadálya {például 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [11] 3.3. Az indítványozó tulajdonhoz való jogának sérelmét is a Kúria jogértelmezésére vezette vissza, és azzal kapcsolatban a tulajdonjog polgári jogi tartalmát jelentő jogosítványok korlátozását kifogásolta. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy „[ö]nmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint „nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyonvesztést szenvedett el (vagyoni követeléséhez nem jutott hozzá). Az alkotmányjogi panasz a tulajdonjog sérelmén keresztül nem lehet eszköze vagyonjogi perekben a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető [...] törvényt sértéseknek {3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy szakjogi, kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {például 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}. „Az a tény, hogy az eljárt bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem” {például: 3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatából a jelen ügyre vonatkozóan azt állapította meg, hogy önmagában szakjogi, és nem alkotmányossági kérdés az, hogy mely cselekmények tekinthetők a végrehajtási jog elévülésének megszakadását eredményező végrehajtási cselekménynek. Az alkalmazandó jog értelmezése, a jogvita eldöntése a rendes bíróságok hatáskörébe tartozik. Rámutat továbbá az Alkotmánybíróság arra, hogy a bírói jogalkalmazás egységének biztosítása – amennyiben az szükségesnek mutatkozik – a Kúria, és nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.

[12] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2017. szeptember 26.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/888/2016.

• • •